

Cronica Economică

CĂTRĂ DESPĂDURIRE

O chestiune, a cărei actualitate se impune din ce în ce publicului, este exploatarea extensivă a pădurilor țării noastre. Nu sînt prea depărtate vremurile cînd România trecea drept o țară păduroasă, și actuala sărăcire forestieră surprinde pe mulți prin precocitatea ei. Totuș crudul adevăr, că falnicii noștrii codri de odinioară sînt pe cale de a dispărea, nu-l mai putem ascunde: prea mari sînt golurile ce înlocuiesc codrii de altădată, prea simțită devine lipsa pădurilor în unele regiuni.

Cîți nu-și amintesc de imensa întindere a Vlăsiei? Cine ar fi pus mai înainte la îndoială virginitatea pădurilor ce umbreau Carpații? Dar odată cu timpul ce a trecut, s'a pus atita rîvnă condamabilă la defrișări și exploatare devastatoare, spre mărirea bugetelor țării în dauna conservării bogăției sale, încît dacă ne oprim acum, încă nu o facem la timp, căci prea mult am depășit limitele unei chibzuite gospodării.

Cîteva note sarcastice din schița „Bistrița”, a scriitorului de mare talent Mihail Sadoveanu, publicată de curînd în ziarul „Viitorul”, sunau așa: „Nenumărate cherețele fără hodină să străduiesc să lumineze munții, să curățe sălbătăciile codrilor vechi, să facă să strălucească la soare chelia piscurilor și din fericire aceste laudabile silinți vor fi încununate de izbîndă”.

Și constatarea crudă din aceste cuvinte e așa de justă, încît nu putem să o combatem. Dar nu numai o fire de artist trebuie să deplîngă civilizația ce se manifestă prin devastarea pădurilor, e timpul să o facă chiar economiștii, ce cîntăresc imparțial profitul momentan al cifrei bugetare față de fondul pădurăresc ce se epuizează treptat.

Statul, ca și particularii—și excepție nu fac nici domeniile Coroanei—au procedat pînă acum cu averea lor forestieră tocmai ca acei moștenitori ce-și ruinează avutul în cîțiva ani și se cumîntesc după ce au rămas în sapă de lemn.

Dacă defrișările din cîmpie sînt întrucîtva scuizabile prin scopul de a reda terenuri mai întinse agriculturii, care sînt însă motivele ex-

poatărilor dezastroase din munți? Dar chiar în cîmpii, Bărăganul și Dobrogea de sud, suferă de lipsa pădurilor prin ariditatea locurilor; chiar agricultura pierde prin nimicirea pădurilor. „Acel care pune toporul la tulpina unui arbore, nu trebuie să uite că pregătește sicriul „agriculturii,“ sint cuvintele ce însuși A. S. R. Principele Ferdinand le-a pronunțat la societatea „Progresul Silvic“ 1).

Neregularitatea ploilor, asprimea iernelor, precum și căldurile sufocante ale verii, ce se simt din ce în ce mai mult, sint, în parte, consecințe funeste ale răririi vegetației arborescente.

Chestiunea conservării pădurilor trebuie să înceteze de a fi considerată numai din punctul de vedere al cifrei budgetare ce anual se înregistrează între veniturile Statului, ea este o chestiune economică de primul rang și se cuvine să fie luată în samă ca atare. Nici suma ce reprezintă valoarea totală a pădurilor nu este un ce de neglijat.

Incepem să intrăm acum într'o perioadă de decadență forestieră și, dacă vom continua tot astfel cu exploatarea forțată, atunci vom ruina această bogăție închisă de secole în păduri și păstrată cu sfințenie până în zilele noastre. În special statul, care este cel mai mare proprietar de păduri în România, trebuie să se oprească în drumul său de fiscalitate și să fie samă că rolul său este de a patrona și ajuta progresul economic, de a preda viitorului bogățiile economice ale țării cel puțin intacte, dacă nu va reuși să le sporească. Pădurile acestea sint un bun național, și se impune ca exploatarea lor să fie lăcută cu economie, pentru a nu se ataca capitalul forestier, cum se obișnuiește de citva timp. Statul nu trebuie să fie negustor, ci trebuie să se gîndească la nevoile viitorului.

Urmările unei gospodării risipitoare încep să se arate în ce privește lemnul de construcție și cel de lucru. O colosal de repede urcare a valorii lor, provenită din micșorarea stocului exploatabil de păduri pe de o parte și din mărirea cererii în raport cu necesitățile exportului și mărirea consumațiunii pe de alta, ne pun în măsură de a prevedea pentru viitor micșorarea reală a cantităților de lemn de valoare, ce s'ar putea pune în vânzare.

Printre relele acestei rapide ridicări de prețuri, se înregistrează ruina alilor antreprenori de lucrări, deoarece lemnul era prevăzut în devize cu prețurile scăzute de acum cîțiva ani, se înregistrează de asemenea scumpirea construcțiilor, mobilelor, vehiculelor de transport, obiectelor de lemn din economia domestică și altele multe, fiindcă întrebuintările lemnului sint infinite.

Acestea trebuie să ne facă sceptici în ceea ce privește ridicarea valorii pădurilor în raport cu consecințele sale în economia națională și trebuie să ne îngrijască pentru viitor. Pădurea face parte din acele bunuri ale căror roade se obțin cu mare întîrziere, și tocmai de aceea să

1) A se vedea discursul A. S. R. Principele Ferdinand publicat în Revista Pădurilor Tomul XIX, Anul 1905, pag. 72.

le exploatăm cu cumpătare, fiindcă reconstituirea ei nu este opera unei singure generațiuni de oameni. E cert că scumpirea lemnului de construcție și de lucru va merge crescînd, și într'un viitor apropiat va atinge cifre respectabile, dacă nu se vor orîndui în toate pădurile exploatări raționale, pe baze științifice.

Pentru a se vedea limpede starea în care au ajuns pădurile, bogate altă dată, ale țării noastre, citez cîteva aprecieri din raportul consular al d-lui Felix Grzybowski, consul general al Austro-Ungariei în Iași, unde se spun următoarele: „Frumoasele și întinsele păduri ale Romîniei, care au alcătuit o însemnată parte a bogăției naționale, au dispărut în mare parte” 1). Iar mai departe d. Grzybowski face constatarea vînzărilor derizorii pe prețul de 15—20 lei hectarul de pădure de către moșneni, cînd valoarea lor uneori este însușit de mare, și arată că mai nimic nu s'a făcut în Romînia pentru regenerările acestor păduri. Din nefericire tot lucruri adevărate, confirmate de mai toți cunoscătorii în materie.

Relativ la proprietățile forestiere ale neștiutorilor moșneni, se cunosc de toți devastările munților din Gorj, Buzău și Vrancea, ce s'au vîndut pe nimic exploatărilor străine. Asupra modului barbar cum ele exploatează în Vrancea, iată ce ne spune d. C. Focșa în „Neamul Romînesc” 2): „Dacă cel puțin exploatarea s'ar face după toate regulile silvice, ar rămînea speranța că, după expirarea termenelor de arendare, oamenii ar avea o altă pădure, tînără, ce-i drept, dar totuș în stare de a li procura mijloace de existență; însă procederea cumpărătorilor este un adevărat vandalism, pe urma căruia nu vor mai rămînea decît stîncile cu prăpăstiile lor înfiorătoare, iar populația Vrancei, în număr de aproape 30000 de locuitori, de acum înainte muritori de foame, va pribegi în toată lumea, ca să-și poată cîștiga pînea de toate zilele”.

Constatări de un adevăr tot așa de crud găsim și în conferința „Tranzitul de lemne prin Romînia”, ținută de d. Dimitrie T. Gheorghiu la societatea „Progresul Silvic” din București. Iată un pasagiu: „Cad pădurile una după alta: în munții Gorjului, cași în munții Argeșului, în munții Buzăului, cași în munții Vrancei. Și multe din păduri, cele din Gorj și cele din munții Buzăului și cele din munții Putnei sînt ale particularilor; cele mai multe sînt ale vestișilor răzăși în Moldova, moșneni în Muntenia. Și mai toate sînt tăiate de întreprinderile străine. Și pe nimic sînt vîndute. Se plătește un metru cub de lemn de lucru în pădure 0,20 bani, sau se vinde pogonul de pădure cu 7—10 lei” 3).

Se citează, în legătură cu aceasta, de d. Petre Antonescu, inspec-

1) A se vedea în „Universul”, anul XXV, No. 335 de Joi 6 Decembrie 1907, articolul asupra raportului consular.

2) „Neamul romînesc” anul I, No. 48 din 22 Octombrie 1906. Articolul „Serisoare din Vrancea: jaful pădurilor noastre”, pag. 792.

3) Din volumul „Trei Conferințe ținute în 1904 la Societatea Progresul Silvic”. Tip. Gutenberg, București. Pag. 65.

tor silvic și profesor la școala de silvicultură din Brănești, cazul pădurii Salanele a moșnenilor din Gorj, care s'a vîndut pe suma de 2000 lei unei societăți străine de exploatare, cînd valoarea ei era de 4,000,000 lei, după estimăția d-sale.

Exemplele acestea tipice pot arăta oricui ce fel de speculă se face din codrii noștri. Dar ne putem și noi înșine convinge despre devastările pădurilor, dacă vom colinda munții dela un cap la altul.

Nici chiar Statul în pădurile sale nu dă probă de o prea strictă aplicare a regulilor științii silvice. Așa în prea cunoscutul ocol silvic „Regina Elisabeta”, mai înainte numit „Tarcău”, din jud. Neamț, care acum 20 de ani poseda mai bine de 40,000 hectare cu pădure, nu se va mai găsi peste zece ani decît poate un sfert din ceia ce a posedat. În locul pădurilor virgine tăiate s'au început de cîțiva ani biete plantați-uni ce nu sînt îngrijite mai deloc în cursul creșterii și a căror soartă e, din această cauză, problematică. Astfel este pădurea imensă a Tazlăului, tot din jud. Neamțu, scoasă de curînd în vînzare, unde din 114 arbori exploatabili de molift, se dăduse ordin a se extrage 110, pentru a rămînea numai 4, sigur dintre cei mai bătrîni sau suferinzi de diferite racile, meniți să fie dărîmați de vînturi sau cotropiți de fagi, după cum nu ne lipsesc exemplele nici chiar în exploatările făcute în aceiaș pădure. Și toate acestea cu credința că se lucrează la regularea exploatărilor și îngrijirea regenerării acelor păduri.

Iată ce părere are relativ la aceasta d. profesor Dr. Schwappach, de la academia forestieră din Eberswalde (Prusia), în studiul său „O călătorie de studii forestiere în România și Carpații de Est” 1), publicat în „Zeitschrift für Forst und Jagdwesen”: „Impresiunea pe care o fac aceste păduri unui silvicultor german e de aceia cu deosebire tristă, fiindcă, chiar în pădurile Statului, deabia se găsesc începuturi de gospodărie rațională, și fiindcă în special regenerarea, așa de importantă în cazul cu care ne ocupăm, am putea zice că nu există”. Și apoi mai jos ceva: „Ei bine, în ce privește regenerarea pădurilor, ea lasă mult, ca să nu zicem aproape tot, de dorit: e lipsă de personal, e lipsă de bani”.

Prețurile colosale ce le-a atins lemnul de lucru probează că începe să se invedereze lipsa lui, și cei ce cunosc proporția cantității lemnoase ce s'a exportat în ultimii ani față de cantitatea ce în mod rațional ar trebui să o extragem din pădurile noastre, vād ce sigur mergem pe calea epuizării avutului forestier.

Față de aceste juste constatări, faimosul plus ce-l avem în acești din urmă ani la exportul nostru de produse forestiere, ne apare în toată tragica lui fatalitate. Un adînc cunoscător al pădurilor noastre d. N. G. Popovici, inspector silvic și director al școalei superioare de silvicultură din Brănești, a arătat în conferința sa „Pădurile țării și exportul de lem-

1) Tradus de d. P. A. Grunau în „Revsita pădurilor” Tomul XIX, anul 1905, pag. 114 și 115.

ne", ce a ținut-o în Martie 1906 la societatea „Progresul silvic” din București, ce mare rău a cauzat acest export de milioane pădurilor țării și cu ce imens sacrificiu al averii naționale s'au obținut sumele acelea.

Din studiul „Tranzitul de lemne prin România” 1) al d-lui Dimitrie T. Gheorghiu notez câteva cifre date de d-sa, care reprezintă exportul de lemne și industriile derivate din ele în anii 1898—1902:

In anul 1898 am exportat de	4,966,491	lei
” ” 1899 ” ” ”	8,114,372	”
” ” 1900 ” ” ”	12,321,859	”
” ” 1901 ” ” ”	17,950,376	”
” ” 1902 ” ” ”	19,574,408	”

Aceste sume, ce nu arată decît exportul, sînt dela ele înșile vorbitoare și pun în evidență graba ce se pune la distrugerea pădurilor noastre cu specii de valoare.

Cantitățile de lemn ce anual sînt exploatate sînt foarte mari. Dacă pădurile noastre ar fi fost toate amenajate, pe cînd sînt numai 10%, și dacă ar fi fost supuse celor mai productive mijloace de exploatare rațională, încă ar fi dat o cantitate anuală exploatabilă de material lemnos inferioară acelei extrase în ultimii timpi.

Și dacă munții încă mai păstrează unele păduri frumoase ascunse în văile și pe coastele lor, pe alocurea, apoi meritul conservării lor intacte se datorește numai marilor greutateți de exploatare și de transport; iar valoarea prea mică a fagului în România a adus un bine imens, fiindcă a fost cauza de păstrare a pădurilor de fag. Moliftul, bradul, și mai ales stejarul, ce se găseau în cantități mari au diminuat mult, fiind mai de preț, pe cînd arborii mai efîini au rămas în ființă din cauza lipsei mijloacelor de transport și valorii lor, ce nu renta pentru a fi distruși. Relativ la aceasta d. Dr. Schwappach spune: „Bogația forestieră a Romîniei, în ziua de azi, este aproape exclusiv constituită din comorile neatînse, până acum citva timp inaccesibile, ale pădurilor virgine de rășinoase ce se găsesc prin Carpați; din contră, pădurile dela cîmpie, cel mult lasă să se întrevadă splendoarea din trecut, iar în cele mai multe cazuri se reprezintă ca *adevărate spectre de devastațiune forestieră*” 2).

Față de aceste forțate exploatari, care ne compromit, trebuie să luăm înțeleapta hotărîre de a ne opri și tot odată să luăm măsuri de îndreptare a răului, cît mai este încă timp. E vremea ca amenajamentele să se bazeze pe adevăratele studii forestiere și să fie cu pricepere întocmite, e vremea să se pună mai multă grijă pentru regenerarea pădurilor. Opera timpurilor prezente și aceia a viitorului, în ceia ce privește pădurile, trebuie să fie conservarea și reconstituirea averii noastre silvice. De mai mult timp se fac lucrări pentru împădurirea nisipurilor,

1) Op. citat. pag. 33 și 34.

2) Op. citat. pag. 114.

pentru punerea în valoare a oarecărui terenuri neproductive, dar aceasta e prea puțin. Dacă e adevărat că pe terenurile sărace și neproductive, cum sînt nisipurile zburătoare sau solurile stîncose ale munților, vegetația arborescentă se dezvoltă, nu trebuie să uităm însă că avem nevoie de cele mai multe ori de un anumit lemn de lucru sau de construcție, cum este stejarul, nucul, bradul sau ulmul, care nu pot fi înlocuiți prin salcîmii din nisipuri și nici prin pinul de pe stînci.

Regimele și tratamentele aplicate pădurilor trebuie să țintească a procura lemnul din specii valoroase și mai ales de etatea cerută în diversele lui întrebuințări. Să nu ne înșelăm asupra unui fapt: nu lemn de foc ne trebuie nouă, de acesta avem destul, iar scumpirea lui exagerată ne va obliga să căutăm alte combustibile, cum sînt cărbunii sau păcura; noi avem nevoie mai ales de lemnul de construcție și lemnul de lucru, cu multiplele lor întrebuințări, lemn ce se împuținează prin devastările munților de molift și brad, prin defrișarea cîmpiilor și dealurilor de stejarii falnici.

Alături de celelalte chestiuni ce interesează buna regulă în gospodăria țării, să nu neglijăm pădurile, fiindcă peste cîtva timp va fi prea tîrziu și calea ce o urmăm în prezent duce sigur către despădurire.

George Popescu Turnu

